

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»**

КАФЕДРА

Економічної теорії та права
(повна назва кафедри)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

Р. Б. Папірник

2019 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Економічний розвиток

(назва навчальної дисципліни)

спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування»

(шифр і назва спеціальності)

освітньо-професійна програма «Управління та адміністрування регіональних економічних систем»

(назва освітньої програми)

освітній ступінь бакалавр

(назва освітнього ступеня)

форма навчання денна

(денна, заочна, вечірня)

розробник Кірієнко Ольга Миколаївна

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

В курсі розглядаються сутність і соціально-економічні типи економічного розвитку, як економічної категорії. Аналізуються складові економічного розвитку, зокрема інвестиційна та теоретичні його моделі. Основна увага приділяється формуванню і забезпеченню сталого розвитку від якого залежить майбутнє окремих країн і суспільства в цілому. Умови забезпечення сталого розвитку класифікуються в залежності від особливостей економічного розвитку ведучих країн світу, постсоціалістичних країн та їх економічних систем країн, що розвиваються. Пріоритетними є характеристика економічного розвитку України, визначення проблем, закономірностей, перспектив її сталого розвитку.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Години	Кредити	Семестр	
			I	II
Всього годин за навчальним планом, з них:	135	4.5		135
Аудиторні заняття, у т.ч:	46			46
лекції	30			30
лабораторні роботи				
практичні заняття	16			16
Самостійна робота, у т.ч:	89			89
підготовка до аудиторних занять	25			25
підготовка до контрольних заходів	18			18
виконання курсового проекту або роботи				
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	16			16
підготовка до екзамену	30			30
Форма підсумкового контролю				екзамен

3. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни: оволодіння основами теоретичних знань і навичками практичного застосування прийомів і методів оцінки економічного розвитку країн різних типів економічних систем та умов формування і забезпечення сталого розвитку.

Завдання дисципліни: сприяння всебічному пізнанню студентами теоретичних засад суті економічного розвитку, загальних основ та особливостей окремих країн світу. Визначення на цій основі передумов формування сучасних типів економічних систем, домінуючих тенденцій у їх розбудові. Дослідження особливостей розвитку економіки України в контексті пошуку ефективної моделі її соціально-економічної трансформації, сталого розвитку в умовах глобалізації.

Пререквізити дисципліни: «Економічна теорія», «Сучасна економічна глобалізація».

Постреквізити дисципліни: «Мікроекономіка», «Регіоналізація та глобалізація», «Концепція розвитку сучасної економіки».

Компетентності: ЗК1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями. ЗК17. Обізнаність щодо загальних уявлень про економічну систему сучасного суспільства, закони її розвитку та механізми функціонування

Заплановані результати навчання. РН40. Демонструвати розуміння того, як імперативи та можливості сучасного етапу розвитку глобального господарства можуть впливати та враховуватись при управлінні регіональними та місцевими економічними системами.

Методи навчання: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, частково-пошуковий (евристичний), дослідницький.

Форми навчання: колективні, групові, індивідуальні, фронтальні.

4. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб.	с.р
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи економічного розвитку країн світу					
Економічний розвиток, як економічна категорія та його соціально-економічні типи	9	2	2		5
Інвестиційна та інноваційна складові економічного розвитку	13	4	2		7
Формування і забезпечення сталого економічного розвитку в умовах глобалізації	11	2	2		7
Характеристика основних моделей економічного розвитку	16	6	2		8
Разом за змістовим модулем 1	49	14	8		27
Змістовий модуль 2. Особливості та моделі економічного розвитку країн світу					
Специфіка розвитку державно керованої економіки країн південно-східної Азії	14	4	2		8
Становлення і розвиток економічних систем постсоціалістичних країн	14	4	2		8
Особливості економічного розвитку України в сучасних умовах	14	4	2		8
Стратегія соціально-економічного розвитку країн, що розвиваються	14	4	2		8
Разом за змістовим модулем 2	56	16	8		32
Підготовка до екзамену	30				30
Усього годин	135	30	16		89

5. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1	Економічний розвиток, як економічна категорія та його соціально-економічні типи	2
2,3	Інвестиційна та інноваційна складові економічного розвитку	4
4	Формування і забезпечення сталого економічного розвитку в умовах глобалізації	2
5,6,7	Характеристика основних моделей економічного розвитку	6
8,9	Специфіка розвитку державно керованої економіки країн південно-східної Азії	4
10,11	Становлення і розвиток економічних систем постсоціалістичних країн	4
12,13	Особливості економічного розвитку України в сучасних умовах	4
14,15	Стратегія соціально-економічного розвитку країн, що розвиваються	4
	ВСЬОГО:	30

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1	Економічний розвиток, як економічна категорія та його соціально-економічні типи	2
2	Інвестиційна та інноваційна складові економічного розвитку	2
3	Формування і забезпечення сталого економічного розвитку в умовах глобалізації	2
4	Характеристика основних моделей економічного розвитку	2
5	Специфіка розвитку державно керованої економіки країн південно-східної Азії	2
6	Становлення і розвиток економічних систем постсоціалістичних країн	2
7	Особливості економічного розвитку України в сучасних умовах	2
8	Стратегія соціально-економічного розвитку країн, що розвиваються	2
	ВСЬОГО:	16

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Лабораторні заняття не передбачені навчальним планом.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
	підготовка до аудиторних занять	25
	підготовка до контрольних заходів	18
	виконання курсового проекту або роботи	-
	опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях:	16
	Соціально-економічні виміри ефективності та міжнародної конкурентоспроможності постсоціалістичних країн Східної Європи.	6
	Вплив зовнішніх чинників на економічні системи, що розвиваються.	4
	Стратегія соціально-економічного розвитку країн, що розвиваються.	6
	підготовка до екзамену	30
	ВСЬОГО:	89

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Основними методами контролю є усний, письмовий, тестовий і практична перевірка.

10. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

З дисципліни «Економічний розвиток» передбачено два змістових модулі. Форма контролю кожного змістового модулю – письмова контрольна робота, яка здійснюється під час проведення навчальних занять в термін відповідно до робочого навчального плану і оцінюється з розрахунку 100 балів.

Критерії оцінки змістового модулю 1. «Теоретичні основи економічного розвитку країн світу» та змістового модулю 2. «Особливості та моделі економічного розвитку країн світу»

Структура кожного завдання контрольної роботи складається з двох типів питань.

- 1 теоретичне питання – 50 балів;
- 10 тестових завдань – 50 балів (по 5 балів за кожне тестове завдання).

Максимальну оцінку за теоретичне питання 50 балів студент отримує, якщо дав повну, правильну і обгрунтовану відповідь, самостійно зробив узагальнення та висновки.

- 44-49 балів, якщо студент у повному обсязі розкрив питання за структурою та його змістом, але при цьому допустив деякі неточності у розкритті окремих положень які суттєво не впливають на загальне освітлення теоретичного питання;
- 33-43 балів, якщо студент правильно розкрив зміст питання, самостійно зробив висновки, але недостатньо або поверхово розкрив окремі положення;
- 22-32 балів, якщо студент виклав матеріал логічно та послідовно, але не зміг зробити узагальнень і висновків;
- 11-21 балів, якщо студент в основному розкрив зміст теоретичного питання, але відсутня системність знання матеріалу курсу, не зроблено власних висновків;
- 1-10 балів, якщо студент висвітлює окремі фрагменти, які не пов'язані між собою;
- 0 балів, студент отримує, якщо теоретичне питання не розкрито, відповідь неправильна, студент не має чіткого уявлення про предмет.

Критерії екзаменаційної оцінки

Підсумковою формою контролю з дисципліни є екзамен.

Екзамен проводиться у письмовій формі. Максимальна оцінка за відповіді на питання екзаменаційного білету – 100 балів.

- 1 теоретичне питання – 50 балів;
- 10 тестових завдань – 50 балів (по 5 балів за кожне тестове завдання).

Максимальну оцінку за теоретичне питання 50 балів студент отримує, якщо дав повну, правильну і обгрунтовану відповідь, самостійно зробив узагальнення та висновки.

- 44-49 балів, якщо студент у повному обсязі розкрив питання за структурою та його змістом, але при цьому допустив деякі неточності у розкритті окремих положень які суттєво не впливають на загальне освітлення теоретичного питання;
- 33-43 балів, якщо студент правильно розкрив зміст питання, самостійно зробив висновки, але недостатньо або поверхово розкрив окремі положення;
- 22-32 балів, якщо студент виклав матеріал логічно та послідовно, але не зміг зробити узагальнень і висновків;
- 11-21 балів, якщо студент в основному розкрив зміст теоретичного питання, але відсутня системність знання матеріалу курсу, не зроблено власних висновків;
- 1-10 балів, якщо студент висвітлює окремі фрагменти, які не пов'язані між собою;
- 0 балів, студент отримує, якщо теоретичне питання не розкрито, відповідь неправильна, студент не має чіткого уявлення про предмет.

Підсумкова оцінка з дисципліни визначається як середньоарифметична змістового модуля 1, змістового модуля 2 та екзаменаційної оцінки.

Порядок зарахування пропущених занять. Щоб відпрацювати пропущені лекції, обов'язково необхідно надати конспект лекції викладачеві під час поточних консультацій. Пропущені практичні заняття обов'язково необхідно відпрацювати в усній формі під час поточних консультацій викладача. Контрольну роботу пропущеного поточного контролю студент обов'язково повинен написання у призначений додатково викладачем час.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Бутко М. П. Інвестиційна домінанта сталого розвитку регіону в умовах інтеграції: монографія / М. П. Бутко, О. Ю. Акименко. – Ніжин: ТОВ «Видавництво «Аспект-Поліграф», 2009. – 232 с.
2. Герасимчук З. В. Регіональна політика сталого розвитку: теорія, методологія, практика: Монографія / З. В. Герасимчук – Луцьк: Надстир'я, 2008. – 528 с.
3. Герасимчук З. В. Стимулювання сталого розвитку регіону: теорія, методологія, практика: Монографія / Герасимчук З. В., Поліщук В. Г. – Луцьк: РВВ ЛНТУ, 2011. – 516 с.
4. Гжегож В. Колодко. Десять лет постсоциалистического перехода. Экономика Украины: стратегия і політика довгострокового розвитку / за ред. акад. НАН України В. М. Гейця. – К.: Ін-т екон. прогнозув.; Фенікс, 2003. – 1008 с.
5. Дрейер О. К., Лось В. А. Глобальные проблемы современности и развивающиеся страны. – М.: Знание, 1986. – 62 с.
6. Економічна теорія: Підручник/ За ред. В.М. Тарасевича.- Київ: Центр навчальної літератури, 2006.
7. Економічна теорія: Політекономія: Підручник/ За ред. В.Д. Базилевича.- К.: Знання-Прес, 2007.
8. Економічні проблеми ХХІ століття: міжнародний та український виміри / за ред. С. І. Юрія, Є. В. Савельєва. – К.: Знання, 2007. – 595 с.
9. Егоров І.Ю. «Иновационная Украина – 2020 – основные положения национального доклада// Экономика Украины. – 2015. - № 9 – с. 4-17.
10. Єщенко П.С. Стагнація української економіки: незавершеність реформ чи продумана політика? // Економіка України. – 2017. - № 9 с. 29-46.
11. Зверяков М.І. Об изменении модели экономического развития // Экономика Украины. – 2015.- № 6.- с. 41-49.
12. Зверяков М.І. Глобалізація та деіндустріалізація: зміст, суперечності та способи їх розв'язання // Економіка України. – 2017. - № 11 с. 3-16.
13. Красникова Е. В. Экономика переходного периода: Учеб. пособие – М., Омега-Л, 2005. – 296 с.
14. Крючкова В. Структурні чинники розвитку економіки України. К.: Наук. думка, 2004. – 319 с.
15. Кудров В. М. Мировая экономика: Учебник / В. М. Кудров. – М.: Дело, 2004. – 515 с.
16. Майєр Дж. М., Основні проблеми економічного розвитку/ Дж. М. Майєр, Дж. Е. Раух, А. Філіпенко. – К.: Либідь, 2003. – 688 с.
17. Макконнелл К., Брю С., Флінн Ш. Экономикс: принципы, проблемы и политика - М.: ИНФРА-М, 2016.
18. Малявін В. В. Китай управляемый. Старый добрый менеджмент. - М.: Европа, 2007. - 304 с.
19. Москаленко О.М. Випереджаючий економічний розвиток: теоретично-інституціональні засади і проблеми реалізації в Україні // Економіка України. – 2014.- № 8. – с.4-17.

20. Мочерний С.В., Мочерна Я.С. Політична економія: Навч. Посіб.- 2-ге вид., випр. і. доп.- К.: Знання, 2007.
21. Негативные тенденции в южнокорейской экономике // БИКИ. - 2005, - № 3, - С. 1-4
22. Нуреев Р. М. Экономика развития: модели становления рыночной экономики : учебник / Р. М. Нуреев. – М. : Норма : ИНФРА-М, 2010. – 640 с.
23. Остроеский А. В. Китайская модель перехода к рыночной экономике / РАН; Ин-т Дальнего Востока. – М.: Ин-т Дальнего Востока 2007 –205 с.
24. Проблеми та перспективи розвитку інноваційної діяльності в Україні : VIII Міжнародний бізнес-форум (Київ, 19 березня 2015 р.) : відп. ред. А.А. Мазаракі. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. – 272 с.
25. Поручник А. М. Національний інтерес України: економічна самодостатність у глобальному вимірі: Монографія. – К.: КНЕУ, 2008. - 352 с.
26. Салицкий А. И. Взаимодействие КНР с мировым хозяйством. – М.: Моск. обществ. науч. фонд, 2001. – 272 с.
27. Світова економіка: підручник/ А.С. Філіпенко, В.С. Будкін, О.І. Рогач та ін.- К.: Либідь, 2007.
28. Селищев А. С, Селищев Н. А. Китайская экономика в XXI веке. - СПб.: Питер, 2004. - 240 с.
29. Сталый розвиток та екологічна безпека суспільства в економічних трансформаціях / [Андреева Н. М., Баранник В. О., Блещов С. В. та ін.]; За науковою редакцією д.е.н., проф. Хлобистова Є. В. / РВПС України НАН України, ІПРЕЕД НАН України, СуздУ, ЛНТУ, НДІ СРП. - Сімферополь: ПП «Підприємство «Фенікс», 2010. – 582 с.
30. Сталый розвиток та екологічна безпека суспільства: теорія, методологія, практика / [Андерсон В. М., Андреева Н. М., Алимов О. М. та ін.]; За науковою редакцією д.е.н., проф. Хлобистова Є. В. / ДУ «ІЕПСР НАН України», ІПРЕЕД НАН України, СумДУ, НДІ СРП. – Сімферополь: ІТ «АРИАЛ» 2011. – 589 с.
31. Страны Центральной и Восточной Европы на пути в Европейский Союз. – М.: Наука, 2002. – 206 с.
32. Троекурова И. С. Зоны экономического роста и интеграция стран Юго-Восточной и Северо-Восточной Азии // Вестн. МГУ. Сер. 6 «Экономика». – 2004. – № 4. – С. 17–39.
33. Філіпенко А. С. Цивілізаційні виміри економічного розвитку / А. С. Філіпенко. – К. : «Знання України», 2002. – 190 с.
34. Фридман Л., Кузнецова С. Глобализация: развитие и развивающиеся страны // Мировая экономика и международные отношения. – 2000.–№10, –С. 3–13.
35. Фридман Л., Кузнецова С. Глобализация: развитие и развивающиеся страны // Мировая экономика и международные отношения. – 2000. – № 11. – С. 9–20.
36. Хоменко В. М. Політекономія: Уч. посібник– Дніпропетровськ: ПДАБА, 2013.
37. Чужиков В.І. Економіка зарубіжних країн: Навч. посіб. – К.: КНЕУ, 2005. – 308 с.
38. Шенкар О. Китай: век XXI: Развитие Китая, его влияние на мировую экономику и геополитическое равновесие / О. В. Теплых (пер.). – Д. : Баланс Бизнес Букс, 2005. – 194 с.
39. Экономическая теория. Учебник/ Под общей ред. акад. В.И. Видяпина, А.И. Добрынина, Г.П. Журавлёвой, Л.С. Тарасевича. – М.: ИНФРА – М, 2003.
40. Экономическая теория/ Под ред. проф. А.И. Добрынина, проф. Л.С. Тарасевича, учебник для ВУЗов. 3-е изд. – С-Пб: Изд. СПб ГУЭФ, Изд «Питер», 2000.
41. Япония: смена модели экономического роста.– М.: Наука, 1990.

Допоміжна

1. Будкін В. Постсоціалістична трансформація власності // Економіка України. – 2007. - № 2. – С 39–44.
2. Економічна енциклопедія. Т. 1–2. – К.: Академія, 2001. Кризові явища у світовій економіці та антикризова політика України / За ред. В. М. Гейця. – К.: Ін-т екон. прогнозування, 2002. – 76 с.

3. Эльянов А. Развивающиеся страны на пороге третьего тысячелетия: тенденции и проблемы // Мировая экономика и международные отношения. – 2000. – № 8. С. 9–16.
4. Канамори Х., Вада Д. Япония – мировая экономическая держава. – М.: Наука, 1986.
5. Мусіна Л. Економічна політика і розвиток реформ у Південній Кореї: досвід для України // Економіка України. – 2002. – № 6. – С. 77–85.
6. Нассар Зейнаб Али. Развивающиеся страны в системе международного разделения труда: проблема адаптации: Дис. канд. экон. наук: 08.01.01 / Харьковский гос. ун-т. – Х., 1998. – 181 с.
7. Оклунд А. Миф о коллапсе производства после крушения коммунизма // Вопросы экономики. – 2001. – № 7. – С. 115–138.
8. Петиш Джон М. Китайский путь и его перспективы // ПТПУ. – 1992. – № 12. www.ptpu.ru.
9. Прозоровский А. Модернизированный авторитаризм в Индонезии и Южной Кореи // МЭ и МО. – 2004. – № 7. – С. 83–92.
10. Хвесик М. Парадигмальний погляд на концепт сталого розвитку України / М. Хвесик, І. Бистряков // Економіка України. – 2012. – № 6. – С. 4–12.
11. Федулова Л. І. Інноваційний вектор розвитку промисловості України // Економіка України. – 2013. – № 5. – С. 30–37.
12. Яценко В. Активізація інноваційної підприємницької діяльності в Україні / В. Яценко // Зб. наук. праць ЧДТУ. – 2013. – № 34 (1). – С. 5–9.

12. INTERNET-РЕСУРСИ

1. Закон України «Про інноваційну діяльність» № 40-IV від 4 червня 2002р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=40-15>.
2. Офіційний сайт Державної служби статистики України [електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
3. Державне агентство України з інвестицій та інновацій [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://arch.ukrproject.gov.ua/>.
4. Державне агентство України з інвестицій та розвитку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://in.ukrproject.gov.ua/>.
5. Державний комітет статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua.
6. Киевский центр политических исследований и конфликтологии [Электронный ресурс]. – Режим доступа: www.analitik.org.ua/.
7. Нормативные акты Украины [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://search.ligazakon.ua/search/law/npa/>.
8. Проект ПРООН «Муніципальна програма врядування та сталого розвитку» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://msdp.undp.org.ua>.
9. Стратегія соціально-економічного розвитку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ukrkniga.org.ua/ukrkniga-text/749/3/>.

Розробник _____ (О. М. Кірієнко)

Гарант освітньої програми _____ (О. О. Кахович)

Силабус затверджено на засіданні кафедри
економічної теорії та права
Протокол від «28» 08 2019 року № 1